

אלול באור הקבלה.

כמו בתולה

שלמה המלך, החכם באדם, אמר: **"מִצָּא אִשָּׁה, מִצָּא טוֹב"** (משלי י"ח כ"ב). מעבר לבדיחות ומעבר לפשט הדברים, מסתתר כאן רמז עמוק ביותר. אישה מרמז על המזל של חודש אלול, מזל בתולה. על כל חודש הפקיד הבורא כוכב ומזל שדרכו מושפעת השפעה ייחודית לבני האדם לצורך עבודתם הרוחנית. למרות שידוע שעם ישראל הוא מעל המזל, בכל חודש כולנו נתונים קצת יותר להשפעה של אותו מזל. במקרה של אלול, כולנו הופכים להיות קצת יותר "בתולה". "משנכנס אלול מרבים בביקורת...", "זהו הצד השלילי של הבתולה שמעביר ביקורת על כל הסביבה, חוץ מאשר על עצמו כמובן. התיקון של זה, זה לפרגן ולעזור לכולם ולהעביר ביקורת רק על עצמי. גם חוש ראיית הפרטים מתחדד ובהמשך נראה איך הכלי הנפלא הזה יכול לשמש אותנו דוקא בתקופה זו.

הטוב ששלמה המלך מדבר עליו, נמצא בתוך כל אחד מאתנו ומתעורר החודש בגדול. הבתולה מייצגת את כח הבתוליות בנפש, יכולת ההתחדשות האינסופית המפעמת בנשמת כל אדם. רב הבעיות בחיים שלנו נובעות מהאמונה שלנו שאת אותו חלק, את אותה תכונה, את אותו מצב, אי אפשר לשנות... באה תורת [הקבלה](#) ואומרת לנו - לא נכון! הכל בר שינוי. הבורא מחדש בטובו בכל יום מעשה בראשית. הבריאה לא ממשיכה קדימה ברצף, אלא מתחדשת בכל רגע מחדש. רק האדם מסוגל לחשוב שהוא יצור ייחודי שלא משתנה. הענין הוא שצריך לדעת איך להתחדש - בעבודה הפנימית, בזוגיות, במחשבה, בעסקים... בכל תחום. הטוב של אלול, **"מִצָּא אִשָּׁה, מִצָּא טוֹב"**, זה שהחודש יש לנו יותר עזרה לחולל התחדשות בחיים שלנו, למצוא את הטוב. זהו החודש האחרון של השנה ומגישים לנו עזרה גדולה, לעשות עוד צעד מהותי של התפתחות ושינוי לפני שנגמרת השנה.

האוצר

רבים בדור הזה חושבים שראש השנה הוא עוד חג. למעשה, ראש השנה הקרב ובא זוהי הזדמנות נפלאה לשדרג את החיים שלנו. סדנא של 48 שעות שכל דקה בה היא בעלת השלכות מרחיקות לכת על כל השנה שתהיה. מגלה לנו תורת הקבלה שראש השנה זוהי המפקדה של צבא הימים של השנה. כולם אוהבים "לתפוס ראש"... ויש לזה שורש רוחני עמוק. כאשר מתכנתים את הדברים נכון בראש, השאר זורם הרבה יותר בקלות. אלול זוהי ההכנה לאותן 48 שעות בהן ייגזר לכל אחד מאתנו, מי יחיה (ואיזה חיים יהיו לו), למי יהיו בנים (ואיזה אופי יהיה להם) ולמי תהיה פרנסה (וכמה בדיוק...). **"הַחֶכֶם עֵינָיו בְּרֹאשׁוֹ"** (קהלת ב' י"ד), הוא לא מחכה לרגע המשפט, הוא מכין את התיק היטב, הוא מגיע מוכן לאותן דקות גורליות. תורת [הקבלה](#) מלמדת אותנו שהבריאה כולה בנויה מאורות וכלים. אור, שפע, פרנסה, תענוג, בנים, חיים... יש אינסוף! הכל תלוי בכלי שאנחנו מכינים. חוק בבריאה הוא שאין אור בלי כלי. הגילוי של האור אפשרי כשמכינים את הכלי המתאים. מסופר על שני חברי ילדות שנפגשו אחרי המון שנים שלא ראו זה את זה. אחד מהם נהיה מלך, עשיר גדול. נפגשו השנים בשמחה גדולה והמלך החליט להיטיב עם חברו. הוא הודיע לו שלמחרת בצהריים תהיה לו שעה אחת שלמה להיכנס לאוצרות המלך ולקחת כל מה שיחפוץ בו. שמח החבר וכמובן התייצב בשעה היעודה עם דלי בידיו. בדיוק בזמן, פתח השומר את שער האוצר והחבר נכנס פנימה. אחרי כמה דקות הוא יוצא כשעיניו בורקות והדלי שלו מלא ביהלומים, זהב ואבני חן. רואה אותו השומר ובחמת זעם בועט לו בדלי ושופך הכל על הקרקע. החבר ההמום מתאושש וקולט שיש לו עוד זמן, הוא רץ פנימה ושוב ממלא את הדלי. אלא שגם הפעם חוזר השומר ובוטט לו בדלי באכזריות. כך נמשך הענין עד שתמה השעה שניתנה לחבר. נעמד החבר ליד השומר הנורא ובכה: מה עשית לי? הרסת את הזדמנות חיי... אמר לו השומר: שוטה שכמוך! אוצר המלך פתוח בפניך ואתה בא עם דלי... כלי כזה קטן! עכשיו, אחרי כל הייסורים, כל הערמה שמונחת פה על הקרקע, שלך היא...

אנחנו לא רוצים לחכות לייסורים. אנחנו רוצים להיות חכמים ורוחניים, לקפוץ על חודש אלול בשתי ידיים ולהכין את הכלי לראש השנה.

מזל בתולה

המאפיין החזק ביותר של בן מזל זה הוא ה"שאיפה לשלמות", בדומה לבתולה המסמלת שלמות, ומתאים לחודש אלול המיועד לתשובה, שינוי והשתלמות. תכונה זו הופכת אותו לרגיש לפרטים הקטנים, פעמים על חשבון היכולת לראות את התמונה השלמה. כמו כן תכונה זו מקנה לו חוש אחריות מפותח, והוא מבצע כל משימה על הצד הטוב ביותר. ניתן אפוא להפקיד בידיו משימה, תוך ידיעה שזו תבוצע על-ידו באופן מושלם. הצורך הפרפקציוניסטי (שלמות) שיש לבן מזל זה מטביע את חותמו בכמה וכמה מקומות: הוא דורש מעצמו ומהסובבים אותו הרבה, הרבה יותר מהרגיל. הוא אוהב לתת מעצמו, אבל בצורה מושלמת. קשה לו לסבול שגיאות. הוא אוהב לרדת על עצמו כשהוא שוגה, עד שלעיתים מביאו לדימוי עצמי נמוך.

בגלל חיפוש השלמות המתמיד, אחת התכונות הבולטות של המזל היא ה"ביקורתיות" שלו, בין אם זו ביקורת עצמית או חיצונית. הלשון המושחזת של הבתולה תדע תמיד לאתר את נקודת התורפה ולרדת עליה, אולי כי הבתולה עושה את זה קודם כל לעצמה, למרות שלא תמיד זה נראה לעין. תכונה זו בהחלט שייכת לחודש "אלול" - חודש של חשבון נפש ו"ביקורת" על המעשים. "אלול" פירושו בארמית חיפוש. בחלק מהמקרים - הביקורתיות גורמת לבתולה להגיע למסקנות נמהרות על הזולת, רגישותה המיוחדת לחסרונותיו של האחר עלולה לגרום לה לשגות בניתוח הנתונים, כיוון שהיא רואה תמונה חלקית בלבד.

התיקון שלהם הוא לדעת שהשלמות שייכת רק לאלוקים, אבל אין מקום לחפש שלמות אצל אדם-בשר ודם. כמו כן עליהם להבדיל בין "ביקורת בונה" - זאת המשמשת לצמיחה ושיפור, לבין "ביקורת הורסת" - זאת המשמשת לעצבות וריפיון ידיים. בפרט יש להזהר מביקורת במשפחה: בין בני הזוג ועם הילדים, שכן ביקורת מרובה פוגעת בבן/בבת הזוג, ויכולה לשלול את ביטחונם העצמי של הילדים. עליהם לעצור את תהליך השיפוט והסקת המסקנות המהיר על הזולת, קודם יש לברר: האם יש לי את כל הפרטים? האם אני רואה את התמונה המלאה?

מזל בתולה שייך לקבוצת מזלות ה"אדמה" הפרקטיים (מעשיים), והכוכב השליט עליו הוא "כוכב" (מרקורי). לכן בני מזל בתולה יודעים ואוהבים לעבוד קשה ולתת שירות, אוהבים לטפל בגינה ובצמחי בית, אוהבים להספיק הרבה דברים במעט זמן, תמיד עסוקים, העשייה והעבודה מבחינתם הן מעל לכל.

תכונות שונות: שמרנים. מפנימים את רגשותיהם. דאגנים. יעילים. אוהבים שגרה ושיטתיות, דיוק היא מילה חשובה בעיניהם. בעלי חוש הומור ציני. אוהבים מאוד לקטר, אבל להיכנס לעימותים? ממש לא, הם מפנימים ושומרים בבטן, אולי בגלל זה הרבה מהם סובלים לעיתים תכופות מעצירות... בעלי יכולת חשיבה אנליטית (ניתוחית) ושיטתית גבוהה ביותר. שכלתנים בעלי מחשבה קרה. מחפשים גירויים אינטלקטואליים (שכליים), לכן עיסוק במדעים מדויקים יתאימו להם יותר מאשר עיסוק בתחומי הרגש. מעשיים ונוטים לחומרנות. בדרך כלל מסודרים ומקפידים על לבוש נאה ועל סביבה מאורגנת.

"המליך אות יוד וצר בו בתולה בעולם, ואלול בשנה, יד שמאל בנפש" (ספר היצירה פרק ה' משנה ב).

האות של החודש - יוד

האיבר של החודש - יד שמאל

יסוד החודש - אדמה

תכונה בנפש - מעשה

כוכב - מרקורי

האות של החודש – יוד האבר של החודש – יד שמאל יסוד החודש - אדמה תכונה בנפש – מעשה כוכב – מרקורי

האות יוד הינה האות בה מתחילים לכתוב את כל האותיות- כך בחודש הזה האדם בונה את שורשיו לשנה הבאה. האות יוד מרמזת בקבלה על ספירת חכמה. הכוכב השולט על החודש הינו מרקורי = כוכב המסמל שכליות ותבונה (מרקורי גם משפיע על מזל תאומים בו ניתנה התורה).

הכתיב המלא של האות י' – י-ו-ד מרמז על החיבור שהאדם עושה בעבודתו בעולם זה. כסולם מוצב ארצה וראשו מגיע השמימה. כלומר, י', האות של החודש, היא הבחינה הגבוהה ביותר בספירת חכמה, וזו גם האות הראשונה בשם ההוויה: י-ה-ו-ה + ו', שהיא אות מחברת (ו' החיבור) + ד', שמרומזת ביסוד החודש (אדמה), ומשוייכת לספירת מלכות (עולם העשייה), ומייצגת את היסודות הגשמיים. זו האות יוד במלואה.

כשהופכים את האותיות של המילה יוד, מקבלים דוי, מלשון עצב, ואכן אחד האתגרים הגדולים של בני מזל בתולה בכלל, ושל כלל בני האדם בחודש אלול בפרט הוא להימנע ולהיזהר מעצב.

מסיבות אלו, בין היתר, על בני מזל בתולה להיזהר בעיקר ממחלות עצבים, אולקוס וכו'. הן מפאת העצב הטמון בהם (יסוד העפר, דוי וכו') והן מפאת הסיבה שספירת הבינה היא הדומיננטית אצלם, הם שרויים בחיפוש פרטני בכל דבר בחייהם. ספירת בינה שווה למילה אלול בגימטרייה (67).

יסוד האדמה אחראי על שלושה מזלות: שור, בתולה וגדי. עיקר תיקונו הוא לקבל ייסורים באהבה, לשמוח במה שיש, ולהימנע מעצבויות (שערי קדושה לרבי חיים וויטאל)

חודש אלול שייך לאחד משלושת מזלות האדמה (שור, גדי ובתולה), המסמל עולם העשייה, גשמיות, אך עם נטייה לעצבות וביקורתיות. אחד הרמזים לכך הינו העובדה שהחודש נקרא אלול = 67 בגימטרייה = בינה = 67. ספירת בינה מאופיינת הן מהמהות הרגשית שבה (בתולה – כאישה שנאמר עליה "בינה יתרה ניתנה לאישה") והן מהנטייה להתעסקות בפרטים קטנים. ספירת בינה לוקחת את מה שחכמה משפיעה עליה, ומפרקת את זה לפרטים קטנים, כלומר, מתחילה לבנות את המציאות.

האסטרוולוגיה העממית מייחסת לבני מזל בתולה תכונות אופי כגון ניתוח מצבים לפרטי פרטים, ייחוס חשיבות לפרטים קטנים, ביקורתיות ולפעמים אף קרירות ברגשות. על כוחות אלו להיות מנוצלים לחיפוש ובדיקת המעשים של כל השנה (הדבר דומה לקופאית, שבסיום היום "סוגרת" את הקופה, או מאזן שנתי בעסק), בדיקת ליקויים ובעיות הניתנים לתיקון בשנה הבאה. מכך מבינים שחודש אלול נועד לחיפוש ובדיקה. אלול מלשון "אלל", כמו שתרגם אונקלוס את הפסוק על המרגלים "ויתורו את ארץ כנען" (במדבר, פרק י"ג, פסוק ב') - "ויאללון את ארעא כנען". אי ניצול תכונות אלו בדרך הרוחניות הנכונה עלולה להביא את האדם לקטנוניות, דאגה וחוסר בטחון.

קריירה – בני מזל בתולה יצליחו בעבודה שתדרוש מהם התייחסות לפרטים, בפרט אם הדבר יהיה כרוך בתחום שהנטייה הטבעית תבוא לידי ביטוי כגון: תחקירנים, מבקרים, כתבים וכד'. האבר הדומיננטי הוא יד שמאל, לכן הם מאוד יתאימו למקצועות טכניים, כגון: שרטוט, גרפיקה, הנדסה ורפואה.

האיבר של החודש - על פי ספר היצירה, המתייחס לחודש אלול, האיבר הוא יד שמאל – היא היד המרמזת על ארצות ועשייה, שכן לא בכדי קושרים אותה בהנחת התפילין, לקשור ולהגביל את הגשמיות. בני מזל זה המתמודדים עם מאבקים של שכל ורגש, השכל יגבר אצלם, לכן הם נחשבים למעשיים, תכליתיים, דייקנים, מסודרים ושמרנים, ולעיתים נדירות בלבד ייסחפו למערבולת רגשית.